

Reestinfo

Januari 2024

Informatiebulletin Natuurwerkgroep De Reest

Het bestuur van de natuurwerkgroep bestaat uit:

J. Dijkema, voorzitter 0523-614201
 C. Bisseling, penningmeester 0523-649261
 H. Derks, secretaris 06-22663391
 A. v.d. Meulen, bestuurslid 0523-620360
 T. Schmidt, bestuurslid 0523-616098

Redactie:

C. & M. Bisseling 0523-649261
 J. Dijkema 0523-614201

Redactieadres:

De Maat 17
 7707 RM Balkbrug 0523-649261
 Email: nwgdereest@gmail.com

Contactadres natuurwerkgroep De Reest:

De Hazelaar 4
 7701 WD Dedemsvaart
 06-22663391
 nwgdereest@gmail.com

Contributie: € 10,00 per jaar

Bank: NL44 RABO 0301 5456 85

Homepage: www.nwgdereest.nl

Ook op Facebook te vinden.

Voorpagina: herstellende veengaten bij het Spookmeertje

Mededelingen uit het bestuur

In deze Reestinfo veel info over de dingen die we als steeds kleiner wordende vereniging doen. Inmiddels hebben we nu iets minder dan 150 betalende leden. Het lijkt er wel op dat deze terugloop stabiliseert. We kregen er in 2023 nieuwe leden bij en die zitten inmiddels allemaal in een van onze werkgroepen. Dat is een mooie ontwikkeling: steeds meer mensen die binnen onze club de handen uit de mouwen steken. In dit nummer blikken we vooral terug op het afgelopen jaar. Trots zijn we op ons akkerrandenproject, het vele werk dat door de drie groepen landschapsbeheer is gedaan (zie foto voorpagina), met bewondering kijken we naar de passie van de vogelsectie, de inventarisaties van de dassenwerkgroep, het enthousiasme bij de fotoclub, de mooie wandelingen met Jan en Wilco en nog wel veel meer, want er gebeurt ook nog genoeg achter de schermen. Kijk ook eens naar de agenda voor de komende maanden. Die ziet er divers uit: excursies, wandelingen, een dialezing, een vogelcursus, werken in het landschap. Voor elk wat wils. Een goede respons op onze activiteiten houdt ons scherp en enthousiast. Op onze website www.nwgdereest.nl vind je naast aankondigingen van onze activiteiten ook veel andere info. Voor korte berichtjes, foto's en filmpjes kun je terecht op onze Facebook-pagina. Bijna 800 personen volgens ons. Dit jaar gaan we op naar de 1000!

De volgende Reestinfo verschijnt in september/oktober.

Veel leesplezier met dit nummer en wellicht zien we elkaar op één van onze activiteiten! Tot dan!

Namens het bestuur,
 Jan Dijkema, voorzitter

Wulp

Wie heeft hem niet in huis, de gewone huisspin?

Contributie

In het begin van het nieuwe jaar zijn de eerste contributies al weer binnen. Hartelijk dank!

Bij de uitnodiging voor de ledenvergadering zit altijd het verzoek om de contributie te betalen. De meesten doen het dan ook. Helaas hebben sommige leden meerdere aanmaningen nodig om die over te maken. Het is heel makkelijk om dat 1x jaarlijks automatisch te doen, dan vergeet je het ook niet meer en scheelt ons een hoop werk.

Vergeet niet je lidmaatschapsnummer te vermelden. Op de afschriften is niet altijd duidelijk wie er betaalt.

Chris Bisseling, Penningmeester

Landschapsbeheer

Zaterdag 14 oktober 2023: heide schonen in De Haardennen

Of het nu door het mooie weer komt of gewoon door het enthousiasme van de werkgroepleden (of allebei), de opkomst op deze werkmorgen is geweldig. Vijftien vrijwilligers hebben er zin in. Chris vertelt dat we in De Haardennen de heideveldjes van opslag (vooral den en berk) gaan bevrijden. Na de koffie dus met z'n allen op weg naar de werkplek. In de Haardennen ligt een aantal heideterreintjes, de een wat groter dan de ander. Wat ze allemaal gemeen hebben is dat ze gaan verdwijnen zonder beheer. Zaaelingen vanuit de bosranden nemen de vlakte over als je niet ingrijpt. Dus gaat de groep gewapend met spade, takkenschuur en zaag aan het werk. Wat kun je met een grote groep in korte tijd veel doen! Aan het eind van de morgen is een langgerekt heideveld in het zuidelijk deel van het bos weer vrij van opslag. Niet alles halen we weg. Hier en daar laten we wat staan, een groepje vuilboompjes bijvoorbeeld, omdat ze altijd erg veel insecten trekken. Heidebeheer lijkt erg veel op grootschalig tuinieren. Het is een cultuurlandschap dat alleen met ingrijpen van de mens blijft bestaan. Dat is niet erg, we doen het graag en houden daarmee de karakteristieke flora en fauna van de heide in stand.

Zaterdag 09 december 2023: Op Takkenhoogte is altijd werk

De werkplek lag deze morgen aan de Drentse kant van de Reest: Takkenhoogte. Met z'n tien trokken de vrijwilligers vanaf de Nieuwe Dijk het gebied in. In het centrale deel van het natuurgebied werden honderden berken geknipt en gezaagd en op grote bulten verzameld. Op een aantal plekken dreigt de openheid van Takkenhoogte door de snelle groei van berken- en dennenopslag te verdwijnen. Dat is niet alleen funest voor een aantal plantensoorten, maar ook voor vogelsoorten als grauwe klauwier, klapekster en roodborsttapuit. Het Drentse Landschap wil het heidelandschap graag open houden. Rond de twintig Schotse Hooglanders doen al jaren hun stinkende best, net als een tijdelijke kudde van 200 schapen in de nazomer. Een beetje berk laten deze grazers helaas staan. Op zich geen ramp, daar zijn dan weer vrijwilligers voor. Aan het eind van de morgen was een groot deel van de berkenopslag weg gesaneerd. Van de boomgroepjes die we laten staan en de grote takkenbulten die we hebben gemaakt kunnen komend voorjaar vogels en kleine zoogdieren profiteren. We halen veel weg, maar we creëren ook weer mogelijkheden. Een win-win situatie dus.

Zaterdag 11 november 2023: regen en nog eens regen

Het gebeurt niet zo vaak dat de zaterdagwerkgroep rond 09.00 in de gelagkamer van De Wheem na de koffie en rozijnenbrood op Buienradar en Buienalarm blijft kijken. Wanneer wordt het nu eindelijk weer eens droog? Helaas, het bleef regenen. Dan maar naar huis.

Zaterdag 13 januari 2024: wilgen knotten

Op zaterdagmorgen 13 januari 2024 zijn we met z'n dertienen. De ongeveer 25 wilgen langs de oprit van Krok zijn aan de beurt. We knotten ze om de twee jaar. Zoals altijd heeft coördinator Chris alles weer piekfijn voorbereid: een grote aanhangwagen vol gereedschap en beladen met 8 (kleine) ladders helemaal uit het depot van De Horte in Dalfsen wordt uitgeladen en we kunnen aan het werk. 8 van ons nemen een ladder en gaan knotten, de anderen slepen de wilgentenen van de oprit en leggen ze langs de weg aan de rand van een houtsingel. Het weer werkt redelijk mee, misschien een beetje triest, grijze lucht en soms een beetje motregen, maar als je flink aan het werk bent merk je er weinig van. Rond 11.00 komt José met de soep en die laten we ons weer goed smaken. Om 12.00 zijn er bijna vijftien wilgen geknot, de rest doen we volgende maand op de tweede zaterdag van februari. Werken in het landschap, lekker in beweging, frisse lucht in je longen, een gezellig praatje op zijn tijd, drie redenen om mee te doen. Wat let je?

De kleine groep is bezig geweest met de poelen schoon te maken bij Molen de Star. Deze waren aan het dichtgroeien met wilgen en elzen. Om ze open te houden en licht in het water te brengen werd alles flink laag afgezet onder toezicht oog van een groep eenden. In het voorjaar zal alles weer uitlopen, zodat er weer schuilplaatsen zijn voor de watervogels. En natuurlijk werd er weer heide geschoond. Dat komt altijd weer terug. Vanaf half november ligt het werk stil door vakanties en slecht weer.

Kerstviering: Landschap Overijssel is blij met de vrijwilligers

Dinsdagmiddag 12 december 2023: veel drukte bij de schaapskooi van Giethmen aan de voet van de Lemelerberg. Kerstmiddag voor vrijwilligers van Landschap Overijssel. Van onze twee groepen landschapsbeheer hebben acht personen zich opgegeven. "Onze vrijwilligers zijn van onschatbare waarde" staat op de website van LO. Dat de organisatie blij met ons is, is in alles op deze mooie middag te merken. Eerst een toespraakje, daarna een korte wandeling over de mooie Lemelerberg opgeluisterd door sfeervolle klanken van midwinterhoorns, een ontmoeting met de schaapskudde (Veluwe heideschape, wat zijn die mooi!) en daarna een hapje en een drankje. Als afsluiting krijgt iedereen een mooie drinkbeker op naam. Het is een mooie middag. Bedankt LO! Het is natuurlijk ook best leuk om (weer) eens te horen en merken dat ze blij met je zijn. Dit gevoel is trouwens wederzijds!

Werkgroep Rabbingerveld

Herstel veenputten voor meer biodiversiteit

Halverwege de jaren '90 van de vorige eeuw startte onze zaterdagwerkgroep met het herstel van de Veentjes in de Haardennen. Over een periode van een paar jaar werden bijna veertig veengaten uitgebaggerd en werd opslag van bomen en struiken verwijderd. Landschap Overijssel verhoogde de grondwaterstand. De jaren daarna werden de kuilen regelmatig geschoond. Vanaf het begin van het project bleek al gauw dat al het werk zorgde voor een positieve ontwikkeling van flora en fauna. Geschoonde poelen werden al gauw het domein van groene en heikikkers. Blaasjeskruid en duizendbladfonteinkruid werden al na een jaar aangetroffen. Bied je de natuur kansen om zich te ontwikkelen? Ze grijpt haar kansen! Tijdens een inventarisatie in 2015 werden in en nabij de veentjes 45 soorten planten aangetroffen. Herstel van oude vervallen veenputten kan dus voor de biodiversiteit erg zinvol zijn. Zelf het veenmos komt terug!

Herstel veentjes door werkgroep Rabbingerveld

Een plek waar de tien vrijwilligers heel graag werken is het mooie dalletje ten zuiden van het Spookmeertje. Daar, aan de rand van het venetje, maar ook deels verscholen in het bos ligt een tiental vervallen veengaten. Zonlicht komt er bijna niet, de kuilen liggen vol met blad en takken. Voor de werkgroep een mooie uitdaging! In november en december werd opslag van bomen en struiken rondom de gaten weggehaald. Dit was noodzakelijk om meer licht in de poelen te krijgen. Grote takkenrillen werden aangelegd. Zonlicht in poelen is essentieel voor de ontwikkeling van waterplanten. Door het opwarmende water kan kikkerdril zich goed ontwikkelen en door zonnewarmte kunnen koudbloedige amfibieën op temperatuur komen. De herstellende veengaten vormen een verbinding met de oever van het Spookmeer. De kans dat allerlei soorten van de "nieuwe natuur" gebruik van gaan maken is groot. Komend voorjaar en zomer houden we de ontwikkeling in de gaten. We zijn benieuwd!

Brandhout van de heide halen door de kleine groep en Piet

Dassen in het Reestdal

Net als in 2022 houdt onze dassenwerkgroep alle bij ons bekende dassenburchten jaarrond in de gaten. We zijn in bezit van vier prima werkende cameravallen (wildcamera's) en de resultaten die we daar mee boeken zijn erg positief. Zo nu en dan wordt er bij burchten gepost. Dat gebeurt vooral in de periode mei tot juli. Ons werkgebied is het Reestdal in de voormalige gemeente Avereest, zeg maar van Dedemsvaart tot Groot Oever. In de rest van het Overijsselse deel van het Reestdal worden de burchten gecontroleerd door de natuurbeschermingsvereniging Staphorst/IJhorst. Aan de Drentse kant wordt dat gedaan door de dassenwerkgroep Zuid-Drenthe van het IVN in Hogeveen. Met enige regelmaat krijgen we tips over waarnemingen van dassen, nieuwe burchten en (helaas) doodgereden dassen.

Waarom doen we dit?

De dassenwerkgroep, die uit zes personen bestaat, probeert een overzicht te krijgen van het aantal aanwezige bewoonde dassenburchten in bovengenoemd deel van het Overijssels Reestdal. Daarnaast wil de werkgroep ook weten hoe groot de dassenfamilie is en of er jongen zijn geboren. We controleren de burchten ook met oog op verstoring en vandalisme, gelukkig hebben we dit in 2023 niet gezien. De burchten die worden bezocht liggen voor het grootste deel in reservaatgebieden van Landschap Overijssel, een klein aantal ook op particulier terrein. De maanden mei en juni zijn het meest geschikt om soms bij een burcht te posten, maar dit is niet altijd succesvol. De das is een schuw nachtdier, het dier heeft een matig zicht, maar een hele scherpe neus, wachten bij een dassenburcht moet je tot een minimum beperken. Het kan verstoring opleveren en dat willen we niet. De oplossing is dus de cameraval. Die hang je overdag op, laat de camera drie, vier nachten hangen en thuis controleer je alle opnames. De camera reageert op beweging. Het zijn lang niet altijd dassen die op camera staan. We zien nieuwsgierige wandelaars (vaak bij burchten die goed in het zicht liggen), loslopende honden, vossen, boommarters, reeën, hazen, allerlei soorten vogels enz. Er is meer leven dan je denkt!

Met rust laten

We gaan niet vertellen hoeveel burchten we in de gaten houden en ook niet hoeveel dassen we aantreffen. Die gegevens delen we met de beheerders van het gebied. Dassen zijn beschermde dieren, de plekken waar ze verblijven moeten we met rust la-

ten. Afgelopen jaar hebben we geen bewuste verstoring bij de burchten aangetroffen. Op camera zien we soms wel dat mensen over een burcht lopen of wat rond kijken, maar de meeste acteurs op de video's zijn toch spelende jonge dassen, poepende dassen, krabbende en vlooiende dassen, met gras slepende dassen, slapende dassen, maar tot nu nog geen gravende dassen, terwijl ze toch enorme hoeveelheden zand verplaatsen. Het zijn schitterende dieren en juist door de rust van de camera's ben je getuige van allerlei gedragingen. Boeiend!

Droog voorjaar en natte zomer in 2023

Droogte is voor dassen een probleem. Een groot deel van het voedsel halen ze uit de strooisellaag van het bos of uit de bovenlaag van de bodem van graslanden. In droge periodes verhardt de bovenlaag, kruipen de wormen verder de grond in en zoeken veel dieren dieper gelegen vochtige ruimtes. Dassen moeten dan meer energie steken in het zoeken naar voedsel. In mei en een deel van juni was het kurkdroog. We zouden toch niet weer zo'n alles verzengende zomer krijgen als die in 2018? Nee dus. Half juni begon het met enige regelmaat te regenen en dat ging zo'n beetje de hele zomer door. Voor de das een prima weertje! Op camerabeelden zagen we aan veel speelse en actieve jongen en goed doorvette ouders. Die komen deze winter wel door!

Verkeer

De totale populatie dassen in ons land wordt geschat op rond de 6000. We weten ook dat ongeveer 20% van de Nederlandse dassen wordt doodgereden. Dat zijn er dus meer dan 1000! In het Reestdal en directe omgeving was het ook weer raak. Er werden in 2023 tien dassen doodgereden aan de Overijsselse kant van de Reest. Das&Vecht meldde dit jaar 20 verongelukte dieren. Dassen kijken natuurlijk niet eerste naar links, dan naar rechts en dan weer een keer naar links (ze zijn toch al erg bijziend), maar hoeveel van deze dieren zou nog leven als er minder hard gereden wordt op plekken waar dat niet verantwoord is?

Wil je meer weten of heb je zelf een leuke/niet leuke ervaring met dassen, stuur dan een mailtje naar nwgdereest@gmail.com.

Avereest in vogelvlucht

Bijdrage van Ton van Seventer

Het is alweer een poosje geleden, dat je in de buurt van Dedemsvaart en Balkbrug op mooie heldere dagen hoog in de lucht een “piloot” kon waarnemen, hangend onder de parachute van zijn paramotor. Ton van Seventer uit Dedemsvaart heeft jaren achter elkaar vanuit de lucht prachtige foto's gemaakt van het mooie en afwisselende Nederlandse landschap. We kregen van Ton het aanbod om een aantal van zijn foto's en uitleg in de Reestinfo te publiceren. Daar maken we graag gebruik van.

Aflevering 1: De Reest bij Dedemsvaart

Het riviertje de Reest begint in De Tippe (foto 1) ten noorden van de provinciale weg N377 en eindigt in Meppel, waar het uitmondt in het Meppelerdiep. Eerst ontsprong de Reest in het veengebied rondom Lutten, maar die bron werd afgesneden bij het graven van de Dedemsvaart. Daarna lag de oorsprong net ten noorden van Sluis VII. Dat deel is afgesneden bij de aanleg van de provinciale weg N377 eind jaren zestig. De Reest begint nu in De Tippe als een smal gekanaliseerd stroompje, terwijl de bovenloop aan de zuidzijde van de N377 op sommige plaatsen nog wel zes meter breed is.

Van De Tippe gaat het via een duiker onder de Braambergssloot door (foto 2), wordt het rondom 't Bergje geleid en sluit dan aan op het oorspronkelijke stroombed (foto 3). Eerder was de Reest vanuit De Tippe aangesloten op de Braambergssloot, zodat het begin van de Reest toen ter hoogte van 't Bergje lag. Bij de duiker staan zonnepanelen die stroom opwekken voor de motoren die de schuiven voor de duikers op afstand bedienen. Dit dient onder meer om een teveel aan water vanuit De Tippe te kunnen lozen op de Braambergssloot.

Op foto 4 is de Reest nog slechts een smalle sloot, stromend ten noorden van de visvijver bij Dedemsvaart.

Opm red: De situatie op foto 2 is inmiddels drastisch veranderd. Aan de Drentse kant heeft Het Drentse Landschap daar enkele nieuwe natuur met Reestmeanders, waterberging en moerasbosjes gerealiseerd.

De foto's zijn door mij genomen op 6 juli 2013 (foto 1) en de overige op 3 september 2011 's avonds.

Ton van Seventer

Niet aan de zijlijn...

Als individu voel je tegenover alle grote milieuproblemen vaak machteloos. We gaan ze niet noemen, al die ellende past niet goed in de sfeer van dit artikel. Om niet in een neerwaartse spiraal van depressiviteit te geraken is het goed om op zoek te gaan naar ontwikkelingen waar je weer vrolijk en hoopvol van wordt. Zorgen om de tanende biodiversiteit? Ga dan op zoek naar hoopvolle kleine projecten bij je in de buurt, waar je weer wat vrolijker van wordt en waar je bovendien ook nog aan mee kunt doen! We noemen twee voorbeelden van organisaties waar we als natuurwerkgroep raakvlakken mee hebben: Stichting Hoopheggen en Coöperatie Land van ons.

Hoopheggen

Hoopheggen is een stichting sinds 2020 en opgericht door groene professionals die vrijwillig het heft in eigen hand hebben genomen om overal in ons land heggen en hagen te planten. *“Wij hebben als doel om hierbij zoveel mogelijk mensen uit te nodigen om te doen en hoopvol te zijn in plaats van somber aan de zijlijn te staan.. Wij planten zoveel mogelijk heggen met zoveel mogelijk mensen.”*

Dit blijkt geen grootspraak. Op de website www.hoopheggen.nl lees je dat sinds 2019 meer dan 800 vrijwilligers al meer dan 40.000 meter aan heggen hebben aangeplant. Dat is meer dan 40 km!

Biodiversiteit

Heg is een verzamelnaam voor singels, hagen, struweelheggen enz. Een ruim begrip dus. In het Reestdal vind je meidoornhagen rondom boerderijen. Onze werkgroep landschapsbeheer onderhoudt bijvoorbeeld een prachtige meidoornhaag op Den Huizen. Het planten van heggen levert een enorme boost voor de biodiversiteit op. Dat is ook het belangrijkste doel van de stichting: *“Op, rond, onder en tussen de heg leven binnen de kortste keren prachtige dingen: kruiden, mossen, paddenstoelen, insecten, vogels en andere dieren. We planten per plantplek minimaal 1000 planten! Door deze grote variatie aan planten en dieren is de bijdrage aan de biodiversiteit van een heg super hoog! Een heg vormt een snelweg voor dieren en planten in het landschap, want het verbindt.”*

Heggen planten is de ideale manier om snel (tijdens onze generatie) het tij van een kwakkelende biodiversiteit te keren! Alleen samen lukt het!”

Meedoen?

Op zaterdagochtenden kun je als vrijwilliger meedoen met het planten van een heg. Op de website kun je je aanmelden. In Overijssel wordt in dit plantseizoen op meer dan 15 locaties geplant. Kijk op de website www.hoopheggen.nl.

Land van ons

Tweederde van Nederland is landbouwgrond. Het grootste deel ervan wordt intensief bewerkt en gebruikt. Met grote gevolgen voor de karakteristieke flora en fauna van het boerenlandschap. Land van Ons is van mening dat

juist in dat deel de sleutel ligt om de biodiversiteit in ons land te herstellen. De organisatie is in 2019 begonnen als coöperatie: *“Iedereen kan meedoen, want het landschap is van ons allemaal. De bedoeling is eigenaar te worden en zelf voor verandering zorgen. We geloven in de veerkracht van de aarde en de kracht van het burgercollectief. Als coöperatie koopt Land van Ons landbouwgrond namens de deelnemers. Op dit land herstellen we de biodiversiteit en het landschap. Pachtters kunnen dan rendabel boeren.”*

Grond kopen en meedoen

Inmiddels heeft Land van Ons 25.000 deelnemers, die allemaal landbouwgrond hebben aangekocht. Iedereen kan meedoen voor een minimum bedrag van 20 euro per jaar. Op de website www.landvanons.nl lees je hier meer over. Net als natuurwerkgroep de Reest zaaien de pachterboeren oude gewassen in, zoals hutentut en boekweit en worden akkerranden en ruige overhoekjes en heggen gecreëerd voor flora en fauna. Inmiddels bezit de organisatie bijna 300 ha grond verdeeld over 18 percelen. In onze regio vind je aangekochte gronden in Hasselt (veehouderij) en in Hooghalen (akkerbouw). Meer info op de website.

Uiteindelijk hoopt de coöperatie 15% van alle agrarische gronden in bezit te hebben. Utopie? Misschien, maar wel een prachtig initiatief, dat veel meer support verdient.

Als we met z'n allen moeten wachten op maatregelen van de overheid, dan zijn we zeker te laat. Waarom zou je zelf geen initiatief nemen?

Project akkerranden

Project granen, akkerranden en natuurakkers 2023

Begin december 2023 publiceerden we het jaarverslag “Project akkerranden, granen en natuurakkers 2023”. Alle leden (met emailadres) ontvingen het document in de mailbox. Waarom we dit hebben gedaan? In de eerste plaats omdat we trots zijn op dit best bijzonder project. Daarnaast vinden we het belangrijk dat leden van onze vereniging goed op de hoogte blijven van onze activiteiten. Natuurlijk, we vertellen al veel via Reestinfo, website en Facebook, maar dat zijn geen podia om de ontwikkeling van ingezaaide akkerranden en graanstroken eens goed en degelijk uit de doeken te doen. Er komt namelijk heel veel bij kijken: de grond moet bewerkt, ingezaaid, het zaaigoed ondergevoerd, er moet gemaaid worden, het maaisel mag niet blijven liggen en nog veel meer. We hebben een werkgroep van rond de tien vrijwilligers die vooral in de periode van april tot juni actief zijn. Landschap Overijssel doet het zware werk (zoals graanstroken zwart maken), maar in de akkerranden doen we veel

zelf. De hooihark weten we inmiddels goed te gebruiken.

Patrijzen in het Reestdal?

Nu, in de winterperiode, is de natuur in rust. De akkerranden liggen er

wat troosteloos bij, net als de graanstroken en de natuurakkers. Voor vogels, kleine zoogdieren en insecten zijn deze verruigde plekken van levensbelang. Op de bodem liggen talloze zaden, de vegetatie geeft erg veel bescherming en kansen voor overwintering. We vragen ons wel eens af: waar blijft de patrijs?

Het kleinschalige landschap rondom Oud-Avereest bijvoorbeeld met meidoornhagen, kleine essen, bloemrijke akkerranden, grasland dat niet of maar een keer wordt gemaaid, stroken met ruige vegetatie, extensief gebruikte graanakkers, het is er allemaal wel.

In de wintereditie van het blad Vogels (Vogelbescherming) wordt verteld dat het aantal patrijzen sinds de jaren 70 met 95% is afgenomen. Belangrijkste oorzaken: intensief gebruik van akkerland en pesticiden om onkruid en insecten te bestrijden. Je zou dus kunnen zeggen, de kansen liggen er. Wij gaan in het komende voorjaar naast de akkerranden op drie plekken natuurakkers inzaaien met een patrijzenmix van akkerkruiden die insecten aantrekken en veel zaden produceren. Mocht de patrijs schitteren door afwezigheid, dan zijn er nog genoeg vogels die van de vegetatie profiteren.

Nat Reestdal

Ook zo genoten van de hoge bruisende Vecht en de snel stromende Regge? Misschien een bezoekje gebracht aan Deventer aan zee? De IJssel was erg indrukwekkend! Ons beekje de Reest kon er ook wat van. Veel bescheidener natuurlijk, maar het was toch wel een poosje geleden, dat de hooilanden in de bovenloop en middenloop kletsnat waren. Onze werkgroepen landschapsbeheer konden op grote delen van Takkenhoogte niet terecht. Een paar werkmorgens en -middagen moesten vanwege regen worden afgelast. Hoog water is prachtig om te zien, maar er is natuurlijk ook altijd overlast. Een tegenvaller voor wandelaars waren de extreem diepe plasjes aan beide kanten van het Reestbruggetje. Daar kwam je vanaf eind december zonder laarzen niet met droge voeten aan de overkant.

Vogelsectie

Kleine nestkastvogels

De 352 kleine nestkasten zijn verdeeld over 13 routes en worden gecontroleerd door 16 mensen. Elf routes zijn rondom Balkbrug en 2 routes liggen in Dedemsvaart.

Afgelopen broedseizoen was een goed seizoen, de Koolmezen hadden over het algemeen wat kleine broedsels als andere jaren, terwijl de Pimpelmees juist meer eieren legden. De Boomklever deed het slecht, slechts 4 broedsels waarvan ook jammer genoeg nog 1 verstoord is. Daarentegen had de Bonte Vliegenvanger gelukkig weer een goed jaar. De aantallen waren nog wel lager dan voor de grote verstoring, maar van de broedsels die er waren zijn er veel goed gegaan. De verstoring is over het algemeen beperkt gebleven. Alleen in het Molenbos was de verstoring noemenswaardig.

Er werden dit jaar 352 kasten gecontroleerd, hiervan is in 244 nestkasten gebroed.

Vogelsoort	Eieren	Jongen
Koolmees	1041	957
Pimpelmees	727	604
Bonte vliegenvanger	219	191
Boomklever	29	24
Roodborst	5	5
Totaal	2021	1781

*Jonge
pimpel-
mezen*

Kerkuilen

De sectie bezit en beheert 30 kerkuilkasten. In vier kasten is gebroed. Een legsel met zes eieren is waarschijnlijk door toedoen van een steenmarter helaas verloren gegaan. We hebben afgelopen jaar van de 30 kasten vier kasten waar gebroed is. Een legsel van 6 eieren is waarschijnlijk door een Steenmarter teniet gedaan. Op 1 locatie is er twee keer gebroed. Met beide keren 5 jongen. Ook een nest met 8 jongen en 2x met 6 jongen. Dus al met al grote legsels. Totaal 36 eieren, 29 uitgevlogen jongen en totaal 22 geringd. En natuurlijk heeft Henri zijn laatste Kerkuilen geringd bij Piet Oosting in het achterhuis!

Rik

Voor meer info: vanderkolkrik@gmail.com

Steenuilen

De broedresultaten in onze steenuilkasten stonden al vermeld in de vorige Reestinfo (zomer 2022). De samenstelling van de werkgroep steenuilen heeft wel een ingrijpende wijziging ondergaan. Op een gezellige avond in oktober werd bij Henri thuis afscheid genomen van drie ervaren steenuilvrijwilligers. Theo Overmars, Bert Berkenbosch en Albert Zanting hadden eerder dit jaar al aangegeven na meer dan tien jaar te stoppen met het controleren van de kasten. Heeft voor een groot deel te maken met leeftijd en dat is begrijpelijk. Het houdt een keer op. Dat geldt nog niet helemaal voor coördinator Henri Timmer. Hij is wel gestopt met ringen van uilen en torenvalken (wordt overgenomen door Judith), maar gaat het seizoen 2024 nog adviseren en begeleiden. Na het broedseizoen is het voor Henri ook klaar. Hij zal het missen.

Gelukkig hebben nieuwe mensen zich aangemeld. Henrie van Keulen doet de controles voor Balkbrug en omgeving (geholpen door Henri zonder e) en de regio Dedemsvaart wordt gedaan door Rob Schoemaker en Robbin Geerlings.

Judith

Voor meer info:

tjvgelaars2@outlook.com

Terugvangsten van de nestkastvogels 2023

Een terugmelding of terugvangst is het aantreffen van een geringde oudervogel (adult) in een nestkast. Het kan ook gaan om een dode vogel. De ring wordt afgelezen en de gegevens worden opgestuurd naar de database van het Vogeltrekstation Arnhem. Na verloop van tijd geeft de respons o.a. informatie over de ringlocatie, de ringdatum en de leeftijd van de vogel.

Vogelsoort	M/V/O Leeftijd	Terug Locatie	Nestkast Nummer	Datum	Ring Locatie	Nestkast Nummer	Ring Datum	M/V/O Leeftijd	Verstre- ken Tijd
Pimpelmees	V > 2 kj	Oude Ijsbaan	76	28-04-23	Oude Ijsbaan	71	11-05-22	V 2 kj	11 mnd 17 dg
Pimpelmees	V > 2 kj	Hulsingebosje	24	28-04-23	Hulsingebosje	26	16-05-22	V 2 kj	11 mnd 12 dg
Pimpelmees	V 2 kj	Oude Ijsbaan	H10	19-05-23	Hulsingebosje	20	16-05-22	pul	1 jr 3 dg
Koolmees	V > 2 kj	Oude Ijsbaan	2a	28-04-23	Oude Ijsbaan	82	15-05-21	V > 2 kj	23 mnd 13 dg
Koolmees	V > 2 kj	Oude Ijsbaan	53a	09-05-23	Oude Ijsbaan	53a	11-05-22	V 2 kj	11 mnd 29 dg
Koolmees	V > 2 kj	Hulsingebosje	29	09-05-23	Hulsingebosje	29	02-06-22	V 2 kj	11 mnd 7 dg
Koolmees	V > 2 kj	Oude Ijsbaan	53a	19-05-23	Oude Ijsbaan	H43	11-05-22	V 2 kj	1 jr 8 dg
Koolmees	V 2 kj	Hulsingebosje	17	27-05-23	Oude Ijsbaan	19	09-05-23	V 2 kj	18 dg
Koolmees	V > 2 kj	Oude Ijsbaan	12b	01-06-23	Oude Ijsbaan	43	11-05-22	V 2 kj	1 jr 21 dg
Bonte vv	V > 2 kj	Oude Ijsbaan	6	09-05-23	Oude Ijsbaan	6	15-05-21	V > 1 kj	23 mnd 24 dg
Bonte vv	V > 2 kj	De Poele	26	15-05-23	Oude Ijsbaan	82	23-05-20	pul	35 mnd 3 dg

Gierzwaluwen ringen

Dit jaar hebben we een nieuwe vogelsoort mogen ringen: de Gierzwaluw. We hebben een aantal nestkasten bij Johan Tinholt kunnen controleren. Op moment van controle waren er 5 kasten bezet waar makkelijk bij te komen was,. We hebben 2 adulte vogels kunnen ringen en 7 pullen. Volgend jaar zal hier een vervolg op komen.

Op 24 juli was het zover. Met Johan Tinholt afgelopen winter al over gesproken dat we deze zomer Gierzwaluwen bij zijn huis gaan ringen. Zou voor mij en voor Danny een nieuwe ringsoort zijn. Uiteindelijk werden en 9 Gierzwaluwen gering, gemeten en gewogen, 2 adulte en 7 jonge vogels. Een héél mooi resultaat. Bijzonder om deze luchtacrobaten in de handen te hebben. Van de eerste adulte vogel en jonge vogel werden bij het ringen foto's gemaakt.

NK	Leeftijd	Vleugel	Gewicht	Vet	Ringer
27	>1 kj	180 mm	45,7 gr	0	Danny
19	1 kj	184 mm	45,4 gr	0	Judith
19	1 kj	179 mm	43,7 gr	0	Danny
4	1 kj	154 mm	52,4 gr	5	Judith
18	>1 kj	176 mm	38,1 gr	0	Danny
18	1 kj	156 mm	42,1 gr	0	Judith
22	1 kj	122 mm	41,0 gr	0	Danny
22	1 kj	135 mm	45,7 gr	0	Danny
22	1 kj	111 mm	40,7 gr	0	Danny

Gierzwaluwen worden met een smalle ring geringd, een zogenaamde P ring. Ze hebben namelijk hele korte pootjes. Wel bijzondere pootjes, het zijn eigenlijk klauwtjes met hele scherpe nageltjes. Alle vogels werden niet alleen geringd maar ook gewogen en de vleugel werd gemeten.

In nieuwbouwwoningen worden steeds vaker nestkasten ingebouwd.

Excursies/wandelingen

Excursie Vledders en Leijer hooilanden: unieke en kletsnatte natuur in ontwikkeling

Het is al weer even geleden, maar op maandagavond 4 september 2023 trok ecooloog Jacob van der Weele (Landschap Overijssel) met iets meer dan 20 leden van onze vereniging de natte graslanden van de Vledders en Leijer hooilanden in. Dat werd een bijzondere pittige wandeling, want op laarzen door kletsnatte hooilanden baggeren vergt veel concentratie en conditie. Het was de moeite waard, want we mochten zien hoe de natuur zich in relatief korte tijd fantastisch ontwikkelt. Het gebied is ingericht voor waterberging en natuur en is niet toegankelijk.

Wat LO betreft maakt dit gebied onderdeel uit van

het Reestdal. In 2021 is dit voormalig landbouwgebied door waterschap WDOD en Landschap Overijssel getransformeerd tot een nat moeras. Waarom is de kans op het slagen van natuurherstel juist in dit gebied zo groot? De Vledders en Leijer hooilanden zijn van oudsher twee gebieden. In de Middeleeuwen al werd het ene (westkant) beheerd en bewerkt vanuit Staphorst, het andere (oostkant) stond vooral onder invloed van IJhorst. Twee verschillende werelden, zeker wat religie betreft. Ieder gebied had zijn eigen historie en verkaveling.

Natte kom

Het gebied is helemaal omsloten door zandduinen. Deze zijn ontstaan in het holoceen, na de laatste ijstijd toen enorme hoeveelheden zand door winden zijn verplaatst. Als een soort hoefijzer wordt dit gebied door meer dan twee meter hoge dekzandruggen omsloten. Zo ontstond hier een soort natte kom, een moeras met de ontwikkeling van veen. Rond 3000 v. Christus werd het klimaat warmer en ging de ontwikkeling van venen steeds sneller. Hier in de kern van dit gebied is vroeger het meeste veen gevormd.

Greppeltjes

Rond 1300 hadden de boeren door dat je hier goed hooi vandaan kon halen. Door de aanwezigheid van

grondwater gaf het hooi extra mineralen en daar bleek het vee dol op te zijn. Je kon hier een keer per jaar, met een beetje geluk twee keer per jaar hooien. Rond 1350 is de Streitenvaart gegraven, waarschijnlijk toen niet meer dan een klein slootje. Haaks op de vaart werden kleine greppeltjes gegraven en werd het water naar de Reest afgevoerd. In de vroege Middeleeuwen was het hier kletsnat. Een veenmoeras was het met allerlei zeggensoorten en het moet rijk aan vogels geweest zijn. In de loop van de honderden jaren is het gebied steeds verder ontwikkeld. Talloze greppeltjes werden gegraven. Omdat het beheer niet veel veranderde zijn die patronen uit rond de 15e eeuw nog steeds te zien en dat is best uniek.

Intensieve landbouw

Na de tweede wereldoorlog was het credo "Nooit meer honger". Veel land werd geschikt gemaakt voor grootschalige landbouw. Dat gebeurde hier ook. Begin jaren '60 werd de Streitenvaart verbreed en verdiept en zijn veel sloten verder uitgegraven. Net als het Westerhuizingerveld werden de Vledders en de Leijer Hooilanden ingericht voor de landbouw. Dat trok heel lang veel soorten weidevogels, zoals de grutto, wulp, tureluur en kievit. Maar de graslanden werden steeds intensiever beheerd. Het land werd met gier bemest, de grondwaterstand werd verlaagd, het veen droogde uit, ging verteren en er kwamen voedingsstoffen vrij. Grassen gingen daar heel hard op groeien en de langzaam groeiende bloeiende planten verdwenen uit het landschap. De graslanden konden veel vaker worden gemaaid dan vroeger. Het gevolg voor de natuur laat zich raden. De soortenrijke vegetatie en weidevogels verdwenen. Vanaf de jaren '60 gingen de natuurwaarden alleen maar achteruit. Op een paar plekje was de situatie nog natuurlijk zoals vroeger, de rest van de Vledders en Leijer Hooilanden bestond uit intensief gebruikt cultuurlandschap.

Langzaam wordt puzzel groter

Het hele gebied heeft een oppervlakte van 180 ha. De bosranden vormen de grens van het gebied. We zien het als een zijdal van het Reestdal, maar echt onderdeel van het beekdal is het niet, al is het hydrologische gezien wel verbonden met de Reest. Midden jaren '70 kwam de overheid tot de conclusie dat we in Nederland de natuur beter moeten beschermen.

Natuurbeleidsplannen waren er toen niet of nauwelijks. Steeds vaker werden hier stukjes grond aangekocht als kleine puzzelstukjes die ooit moesten zorgen voor één geheel. Vooral vanaf de jaren '90 kwam er steeds meer land beschikbaar. Rond 2000 kwam een boerderij beschikbaar met 60 ha grond. Vanuit de provincie wilde men van deze landbouwgronden natuur maken. De aankoop was een belangrijke stap, maar liefst een derde van de totale oppervlakte van het gebied. De puzzel werd steeds completer. Deze ontwikkeling ging door en op een zeker moment was 80% van het gebied natuurgrond. Tijdens de landinrichting Staphorst (vanaf 2015) kwamen de laatste hectares vrij voor natuurontwikkeling.....

Het vervolg van dit artikel lees je op de website www.hetreestdal.nl.

Zwerftocht door Duits Vechtdal bij Emlichheim

Dat het Vechtdal mooi is weten we natuurlijk al lang. Een aantal jaren geleden verscheen het "Vechtdalpad", een langeafstandswandeling tussen Zwolle en Gramsbergen. Veel wandelaars vonden/vinden dit de mooiste wandeling van Nederland. De bron van de Vecht ligt echter niet bij Gramsbergen, hiervoor moet je nog een flink eind Duitsland in. Ook bij de burens is het dal van de Vecht een heerlijk wandel- en fietsparadijs. Best leuk dus, om die Vechte daar een keer op te zoeken.

Wilco Batterink is een fervent wandelaar en bood aan om met een aantal leden van onze vereniging een mooie tocht te maken door het kleinschalige en oude cultuurlandschap. Locatie: omgeving Emlichheim. Op zondagmorgen 29 oktober 2023 was het zover. Regengod Pluvius had even wat andere dingen te doen en gaf deze morgen niet thuis. Heerlijk wandelweer was het. Het waaide lekker, de zon scheen en rond de 12 graden is het heerlijk wandelen. Vanuit Emlichheim in zondagsrust doken we met z'n veertien via een stuk Noaberpad (Langeafstands (grens)wandeling van Nieuweschans naar Kleve) het mooie afwisselende landschap in. Houtsingels, akkers, boerderijen, grasland, hagen, bosjes, watergangen, we kwamen het allemaal tegen. En op de terugweg natuurlijk de Vecht! Bijna zestien kilometer wandelplezier met twee rustpauzes in een typische Duitse Schutzhütte. Gezellig! Wat was dit een prachtige tocht. Bedankt Wilco!

Fotoclub

Op 16 november 2023 om ongeveer 18.30 uur gingen we met 9 personen met camera's naar Hattem om daar, in het redelijk duister, te proberen allerlei onderwerpen te fotograferen. Hattem is een leuk, niet te druk, plaatsje met voldoende oudere gebouwen die erom vragen om gefotografeerd te worden. Het viel soms niet mee omdat in het oude centrum de straatjes soms kronkelig en smal zijn. En ook wil je vaak geparkeerde voertuigen of ander straatmeubilair niet in beeld hebben. Al spoedig viel de groep uiteen en een poosje later liepen diverse groepjes door Hattem. Mede daardoor kreeg je, bleek later, niet allemaal dezelfde kiekjes op de geheugenkaarten. De één zocht het in detail en de ander ging voor delen van een straat. Al met al was het weer een leuke avond geworden en rond 22.00 uur gingen we weer naar huis. Een gedeelte van de gemaakte foto's werd op de maandelijkse bijeenkomst in december aan elkaar getoond en besproken.

Het is namelijk de bedoeling dat je van elkaar kunt leren om de foto's in de toekomst wat mooier tot z'n recht te laten komen. Naderhand werd onder het genot van een drankje en een hapje het afgelopen seizoen afgesloten. Op naar een nieuw foto-seizoen in 2024.

Teo

Foto: Hermien

Diverse

Biografie van het Reestdal

Ben jij een van de 16.000 beschermers van Het Drentse Landschap? Dan heb je in het winterkwartaalblad 120 kunnen lezen over een bijzonder onderzoek in het Reestdal. In opdracht van Het Drentse Landschap en Landschap Overijssel heeft het Kenniscentrum Landschap van de Rijksuniversiteit Groningen van het Reestdal een landschapsbiografie gemaakt. De beide provinciale landschappen gaan een gezamenlijke landschapsvisie op het unieke Reestdal ontwikkelen en dit document met als titel "Historisch-landschapsecologisch onderzoek Reestdal" moet het uitgangspunt van het verhaal worden, waarin het beheer in de toekomst van natuur, cultuurhistorie, recreatie en landbouw centraal staat.

Omdat het 116 tellend document misschien niet voor iedereen interessant is (hoewel, Dagblad Tubantia: "Biografie van het Reestdal leest als een spannend boek") is er ook een prachtige brochure uitgegeven. Die kun je downloaden via deze QR-code.

Vogelcursus Roofvogels

Ook dit winterseizoen organiseren we een vogelcursus. Dit keer staan onze roofvogels centraal. Negentien soorten, die je in ons land kunt tegenkomen. De meeste aandacht krijgen natuurlijk de vogels die vooral in onze regio te zien zijn. Denk dan aan buizerd, havik, sperwer, torenvalk, boomvalk, rode wouw e.d. We gaan je leren hoe je een roofvogelsoort herkent aan het vliegbeeld, gedrag, uiterlijk en biotoop. Dat doen we in beeld en geluid.

Verdieping

Naast het herkennen van de soorten kijken we naar specifieke kenmerken van roofvogels in het algemeen, verschillende vormen van jagen, de positie van roofvogels in voedselketen en ecosysteem, de invloed van klimaatverandering op ons roofvogelbestand, achteruitgang en vooruitgang van bepaalde soorten en nog veel meer. We bespreken boeken, websites en apps.

Opzet

De cursus bestaat uit twee theorie-avonden en een excursie. Cursusleiders zijn Judith Schmidt en Jan Dijkema. Het maximaal aantal deelnemers is 20. De kosten bedragen 20 euro. Leden van de natuurwerkgroep betalen 15 euro (inclusief cursusmateriaal, koffie/thee e.d.). De twee avonden zijn opgebouwd als een tweeluik. Voor de pauze staan tien en negen roofvogels centraal in beeld en geluid. Na de pauze is er aandacht voor verdieping, randverschijnselen en weetjes.

Als cursist ontvang je de minigids Roofvogels van Nederland en België en twee lesbrieven.

De cursusavonden houden we in informatiecentrum De Wheem op Oud-Avereest.

Data en tijd

De theorieavonden worden gehouden op een woensdagavond. De avonden beginnen om 19.30 en eindigen om 22.00. Het gaat om de volgende data:

28 februari 2024

20 maart 2024

Rabo Club Support 2023: met 600 euro kunnen we veel doen.

Zoals ieder jaar deden we weer mee met de Rabo Club Support. Onze inzet: het aanschaffen van akkerkruidmengsels voor ons project "Granen, akkerranden en natuurakkers". In 2010 zijn we heel overzichtelijk begonnen (samen met Landschap Overijssel) met het inzaaien van vier stroken gewassen (spelt, rogge, gerst en boekweit) op de Zuidberg. Deze es ligt langs het kerkenpad tussen de Reestkerk en het bruggetje over de Reest.

We zijn nu 13 jaar verder en van het zaaien op één plek is al lang geen sprake meer. Volgend jaar zaaien we weer op een aantal plekken akkerkruiden in. Een paar akkers mogen zich ontwikkelen als natuurakker. Granen en boekweit zullen ook niet ontbreken. We hebben er nu al weer zin in. Met het bedrag van 602 euro kunnen we weer (biologische inheemse) akkerkruidmengsels kopen. Of een nieuwe paneeltje maken. Het geld wordt dus goed besteed! Alle Rabo-leden die op ons hebben gestemd (60): hartelijk dank daarvoor!!

Agenda

Het is mogelijk, dat we tussendoor een lezing, een wandeling of i.d. organiseren die niet in de agenda worden vermeld. Omdat we van meer dan 80% van de leden het e-mailadres hebben, kunnen we veel mensen bereiken. Bovendien plaatsen we een geplande activiteit ook op onze website: www.nwgdereest.nl.

Zaterdag 10 februari 2024 : werken in het landschap

De tweede wilgenknotmorgen van deze winter. Op 13 januari is de zaterdagwerkgroep begonnen met het knotten van de wilgen op het Krok bij de Mulderij. Op deze morgen maakt de groep de klus af. Bij het knotten komen heel veel wilgentenen vrij, waar je hele leuke dingen mee kunt doen.

Heb je belangstelling, stuur dan even een mailtje naar nwgdereest@gmail.com. Je hoort dan meer. De werkgroep komt rond 18.45 bij elkaar in De Wheem en gaat na de koffie naar de werkplek.

Zondag 25 februari 2024: langeafstandswandeling Regedal

Op deze dag gaan we onder leiding van Wilco Batterink een 12 km lange tocht maken uit het boekje "Wandelen langs de Regge". We zoeken het lekker dichtbij huis, want de route heet "Tussen Ommen en Giethmen". Het is een wandeling met twee gezichten. De start bestaat uit een beklimming van de Besthmenerberg en eindigt op het vlakke prachtige landgoed Het Laer. En hier tussenin natuurlijk veel mooie plekjes. Ga je mee? Stuur dan een mailtje naar Jan: jan.dijkema@gmail.com Je krijgt dan meer info.

Woensdagavond 28 februari 2024: Vogelcursus deel 1

De start van onze vogelcursus, die dit keer helemaal over de roofvogels van ons land gaat. We behandelen 19 soorten in woord en beeld, met veel achtergrondinformatie er om heen. Je moet je wel aanmelden. Voor meer info, zie elders in deze Reestinfo.

Woensdagavond 06 maart 2024: diapresentatie

Onze gast is op deze avond natuur- en landschapsfotografe Karin Broekhuijsen uit het Drentse De Kiel. Karin is altijd op zoek naar het perfecte beeld. Het moet een verstilde weergave zijn van plekken die wat

met haar doen. Als zo'n moment zich manifesteert, kun je haar ook echt 'wauw' horen roepen. Het is de uiting van een verrukte fotograaf die geniet van het buiten zijn en van al het moois dat zich aandient, om het vervolgens te fotograferen. Weersverwachtingen worden nauwlettend gevolgd. Water speelt een belangrijke hoofdrol in deze presentatie, waarbij ook de Reest niet wordt vergeten. De lezing begint om 20.00 in de Baron in Dedemsvaart. De toegang is gratis, ook voor niet leden. Vrije gift wordt gewaardeerd.

<https://www.fotokarinbroekhuijsen.nl>.

Zaterdag 09 maart 2024 : werken in het landschap

De laatste werkmorgen van het werkseizoen 2023/2024 al weer. Na 15 maart mogen we namelijk niet meer in het landschap werken. Op deze morgen is het niet helemaal zeker wat de groep gaat doen. Waarschijnlijk naar Takkenhoogte.

Om 08.45 verzamelen in De Wheem. Heb je interesse om een keer mee te doen om te kijken of dit (in het nieuwe seizoen) iets voor je is? Stuur dan een mailtje naar nwgdereest@gmail.com. We nemen dan contact met je op.

Woensdagavond 20 maart 2024: vogelcursus deel 2

Donderdag 21 maart 2024: Ledenvergadering

De bijeenkomst begint om 20.00. Een paar weken van te voren ontvangt ieder een uitnodiging en agenda. Na de pauze gaan we vertellen over ons akkerranden- en granenproject. Een mooi verhaal over oude gewassen, akkerkruiden en biodiversiteit met veel beeldmateriaal. Een volle gelagkamer in De Wheem, net als vorig jaar, zou wel leuk zijn.

*Honingbij***Zaterdagmorgen 06 april 2024: Vogelexcursie voorjaar**

Met Johan Tinholt struinen we door een deel van het prachtige (half) open landschap van het hoogveengebied De Engbertsdijkerven. De eerste zomergasten zijn gearriveerd en zijn druk bezig met het vinden van een territorium. De vogelwereld is in deze tijd onrustig en dus is de kans groot om leuke soorten zullen zien, zoals de blauwborst. Wil je mee? Meld je dan via de mail aan bij Johan: tinholtmaas@gmail.com. Dat kan voor donderdag 4 april. Je krijgt van Johan meer info. Wacht niet te lang. De vogelexcursies zijn vaak snel volgeboekt. Deelname is gratis.

Zaterdag 13 april 2024: afsluiting werkseizoen landschapsbeheer

Van de drie groepen landschapsbeheer werken twee in de Reestdal-reservaten van Landschap Overijssel. Daar is deze organisatie heel erg blij mee. Net als het bestuur van de natuurwerkgroep. Als uiting van grote dankbaarheid biedt LO en de natuurwerkgroep de vrijwilligers van de zaterdaggroep en de doordeweekse groep op deze voorjaarsmorgen een excursie en een lunch aan.

Donderdagavond 25 april 2024: vrijwilligersavond

We zijn erg blij met onze vrijwilligers en dat willen we laten merken ook. Op deze avond gaan we er met z'n allen een gezellige boel van maken met een wandeling, een hapje en een drankje en natuurlijk de uitreiking van de Groene Opkikker, de onderscheiding voor de vrijwilliger

van het jaar. Als je bij een van onze werkgroepen actief bent krijg je voor deze bijeenkomst een uitnodiging.

Mei 2024: excursie Vogelcursus roofvogels

De locatie en de data spreken we af in overleg met de cursisten.

Mei 2024: excursie over de Lemelerberg met Mark Zekhuis

Een betere gids kunnen we ons tijdens deze avondexcursie niet wensen. Mark is ecooloog bij Landschap Overijssel en heeft het hele proces van de transitie van de Lemelerberg begeleid. Hij heeft veel zin om ons de schoonheid van het gebied te laten zien. Inmiddels zijn de gemeederen (over de boskap) bedaard en komen veel wandelaars tot de conclusie dat het open karakter van de berg zorgt voor prachtige vergezichten, maar dat ook flora en fauna meer kansen krijgen. De precieze datum maken we later via de mail bekend. Opgave is dan ook mogelijk.

Zondag 26 mei 2024: langeafstandswandeling Holterberg

Met Jan Hopster gaan we op deze voorjaarsmorgen een mooie wandeling maken over een prachtig deel van de Sallandse Heuvelrug: de Holterberg. Dat is genieten van een prachtig landschap met grandioze uitzichten, kronkelige paden en glooiende heidevelden. Behalve veel natuur, eveneens aandacht voor de geschiedenis, we bezoeken ook de Canadese begraafplaats. De afstand van de wandeling is 15 km.

Ga je mee? Stuur dan een mailtje naar Jan: jan.dijkema@gmail.com. Je krijgt dan meer info.

Juni 2024: excursie door het Reestdal

Onder leiding van veldgids Harrold Boersma ga je op verkenning door het Reestdal. De unieke flora en fauna staat centraal. Harrold vertelt o.a. over het belang van insecten en hun belangrijke rol in de natuur, maar gaat ook met je op zoek naar al wat vliegt, fladdert en zoemt. Onderweg kom je natuurlijk altijd verrassende dingen tegen! De datum maken we een paar weken van te voren via de mail bekend. Opgave is dan ook mogelijk.

Jeneverbessen op de Lemelerberg